

דיני עבודה וביטוח לאומי

לשכת יועצי המס, כפר בלום

6.2.16

איתן אגמון

eytanagmon@gmail.com 04-9834036

הגדלת החופשה השנתית - צו הרחבה

- נחתם צו הרחבה חדש, ותיקון חוק בהתאם - בדרך
- זכאות לחופשה, אחרי ובעד השנה הראשונה עד הרביעית:
- (5 ימי עבודה בשבוע) - החל מיום 1.7.2016 - 11 ימי עבודה בפועל [כיום - 10]; מיום 1.1.2017 - 12 ימים (כלומר 16 ימי לוח לשנה)
- (6 ימי עבודה בשבוע) - מיום 1.7.2016 - 13 ימי עבודה בפועל; מיום 1.1.2017 - 14 ימים (16 ימי לוח)
- הוראות ההסכם תיכנסנה לתוקף עם הוצאתו של צו הרחבה [עדיין לא בתוקף!], או תיקון החוק
- אין הגדלת מכסה לעובדים ותיקים – החופשה עד מכס' של 24 עד 26 ימים, לפי הוותק והענף

מכסת החופשה כיום, **וחדשה** – בי"ע בפועל

<u>שנת וותק</u>	<u>בחוק</u>	<u>צווי ההרחבה כללי ותעשייה</u>	<u>מלונאות</u>	<u>חקלאות</u>	<u>בנין</u>
	<u>6</u> (5)	<u>6</u> (5) 5 חדש	<u>5</u> י"ע	<u>6</u> י"ע	<u>6</u> י"ע 6 חדש
1-2	12 (10)	12 (10) (12)	(12)	12 14	12 14
3	12	13 (11) (12)	(12)	12 14	13 14
4	12	13 (11) (12)	(12)	16	16

בסוגריים 5 י"ע בשבוע;

באדום המכסה החדשה (מ- 2017)

אין שינוי לעובדים משנת וותק חמישית

הערות לחופשה

- ימי עבודה 5-6 בשבוע (8- - 8.6 – 9 שעות ליום?)
- ימים בפועל לעומת ימי לוח בחוק
- 10 ימים של 8.6 - ו- 12 ימים של 8? או שבועיים של 43 שעות לשבוע = 86
- יום ששי וערבי חג – יום מלא?
- שנת עבודה ושנת לוח: הזכאות- לשנת עבודה; החישובים- לשנת לוח

כללים לגבי חופשה שנתית

- ניצול חופשה חייב להיות בפועל; אין פדיון חופשה בזמן העבודה (רק בסיומה)
- חובת מתן שבוע חופשה רצוף מידי שנה
- אין מחיקה של חופשה צבורה - חובת המעסיק להוציא לחופשה
- חייב להיות רישום – בדו"ח הנוכחות - של ימי החופשה בפועל
- רישום החופשה בתלוש השכר (תשלום, ניצול ויתרה) - מספיק לצורך הוכחה, אלא אם יש טענה לרישום כוזב

הגבלת השימוש בטלפון נייד בזמן העבודה

- ביה"ד האזורי קבע לאחרונה: "הדרישה שלא לשלוח מסרונים בזמן העבודה ולהשאיר את מכשיר הטלפון בתוך התיק **בזמן העבודה** היא דרישה לגיטימית של המעסיק, אשר משלם שכר תמורת עבודה" 55223-05-13
- המעסיק רשאי לאסור על העובדים שימוש בטלפון נייד **במהלך שעות העבודה** ואף במקביל להמשך ביצוע העבודה (למעט בשעות ההפסקות). יש להודיע על כך לעובדים **בכתב**. הפרת ההוראה היא הפרת משמעת.
- חוק: "שעות עבודה" פירושו - הזמן שבו עומד העובד לרשות העבודה, לרבות הפסקות קצרות ומוסכמות הניתנות לעובד להחלפת כוח ואויר, ולרבות הפסקות (לשירותים) (ולא כולל ההפסקות הארוכות ביום העבודה)"

טלפון נייד - המשך

• חוק : "עובד זכאי, במהלך יום עבודתו, להפסיק את עבודתו לשם שימוש בחדר שירותים, בהתאם לצרכיו"

• "מעביד רשאי לדרוש מעובדיו, כי את שעות העבודה ינצלו

לשם עבודה בלבד, ובענייניהם הפרטיים - לרבות שיחות

טלפון פרטיות - יעסקו בזמן ההפסקה או מחוץ לשעות

העבודה. הוכח, כי כאשר התקיימו נסיבות מיוחדות מנכ"ל

הנתבעת אישר לעובדים מסוימים לעשות שימוש בטלפון

נייד אישי" עב 3203/06

• ניכוי זמן השיחה משכר העבודה

• הפרת משמעת המאפשרת שלילת פיצויים / הודעה

מוקדמת?

תאונת דרכים - מי משלם לעובד על ימי

העבודה שהפסיד?

- חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975:
תאונת דרכים היא "מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה" (כולל להולך רגל)
- תאונת דרכים **שלא בעבודה - היא מחלה**; האם חוק דמי מחלה מתייחס אליה? האם המעסיק משלם דמי מחלה?
- תאונת דרכים **שהיא גם תאונת עבודה - אינה מחלה**; מטופלת בהתאם במסגרת המוסד לביטוח לאומי; האם המעסיק נושא בדמי הפגיעה ל- 12 הימים הראשונים?

תאונת דרכים שאינה "בעבודה"

- תאונת דרכים **שלא בעבודה - היא מחלה**; האם חוק דמי מחלה מתייחס אליה? האם המעסיק משלם דמי מחלה?
- **חוק דמי מחלה, תשל"ו – 1976, סעיף 11**: "עובד הזכאי לתשלום על-פי כל חיקוק בעד תקופת אי-כושר לעבודה מטעמי בריאות.... לא יהיה זכאי לדמי מחלה על-פי חוק זה לגבי התקופה שבעדה הוא זכאי לתשלום כאמור..."
- **חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, 5(ב)**: מי שחייב בפיצויים לפי חוק זה (חברת הביטוח) ישלם...לנפגע...:
- (2) תשלומים חדשיים ... **לצרכי מחיה שייקבעו תוך התחשבות בהכנסתו של הנפגע עובר לתאונת הדרכים**..."

תאונת דרכים שהיא גם תאונת עבודה

• חוק הביטוח הלאומי, ס' 80: "רואים תאונה כתאונת

עבודה אף אם אירעה תוך כדי ועקב נסיעתו או הליכתו של

המבוטח לעבודה ממעונו או ממקום שבו הוא לן אף אם

אינו מעונו, מן העבודה למעונו, או ממקום עבודה אחר

למשנהו" [למעט סטיה מהדרך]

• עובד לא זכאי לדמי מחלה בגין התקופה בה קיבל דמי

פגיעה מהמוסד לביטוח לאומי בגלל תאונת עבודה עע 1370/02

• המוסד לביטוח לאומי משלם לעובד דמי פגיעה, מחייב את

המעסיק בדמי הפגיעה עבור 12 ימי ההעדרות הראשוניים;

במקביל הוא מיידע את המעסיק בדבר זכותו לשיפוי

מחברת הביטוח, ומיהי החברה ממנה יש לתבוע.

סיכום:

בתאונת דרכים - בעבודה או שלא בעבודה

- **המעסיק אינו משלם לעובד שכר או דמי מחלה, אלא אם נאמר אחרת בהסכם הקיבוצי או בחוזה האישי החל, וזאת בין אם מדובר בתאונת עבודה או לא; גם דמי הפגיעה המחוייבים ע"י המוסד - מוחזרים למעסיק**
- **דין התקופה כדין חל"ת**
- **מאחר ולא משולם שכר, לא משולמים גם תנאים סוציאליים (כגון הפרשה לפנסיה) (במחלוקת!)**
- **נזקי הפנסיה ייכללו בחישוב נזקי העובד שנגרמו מהתאונה**
- **רוצים לעזור לעובד "בינתיים"? שלמו מקדמה**

תאונות עבודה

טופסי ב.ל. 250 ו- ב.ל. 211

איתן אגמון

eytanagmon@gmail.com

0409834036

תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח מפני פגיעה בעבודה)

- על פגיעה בעבודה, שכתוצאה ממנה מת אדם... או שאיבד את כשרו לעבודה שלושה ימים לפחות, תימסר למוסד בהקדם האפשרי הודעה לפי טופס ...

החובה למסור הודעה חלה על **המבוטח** שנפצע...

- מעבידו של המבוטח שנפגע יאשר בגוף ההודעה, לפני מסירתה את העובדות הנוגעות למעביד, למסיבות הפגיעה, לשכר עבודתו של הנפגע ולהעדרו מהעבודה כתוצאה מהפגיעה. חולק המעביד על אחת העובדות האמורות, יציין זאת בהודעה.

- הפסיק מבוטח שנפגע לעבוד כתוצאה מהפגיעה, יצורף להודעה אישור רפואי על תוצאות הפגיעה ועל תקופת אי כושרו של המבוטח לעבודתו או לעבודה מתאימה אחרת.

ב.ל. 250

”בקשה למתן טיפול רפואי לנפגע בעבודה”

- הטופס ניתן ונחתם ע”י **המעביד**
- מהווה למעשה אישור לקופת החולים (או בית החולים) לטפל בעובד כנפגע עבודה (ע”ח המוסד לביטוח לאומי).
- אם למעביד סיבה טובה להניח שכלל לא מדובר בתאונת עבודה - אין למסור את הטופס. העובד יקבל טיפול רפואי מלא, כחבר קופ”ח, ויוכל גם להגיש תביעה לתאונת עבודה.
- הקפדה על תיאור פרטי התאונה
- ההחלטה האם להכיר בתאונה - של המוסד בלבד

עמוד 1 מתוך 2

תאריך מתן האישור

שנה	חודש	יום

תאריך קבלת הטופס בקופה

שנה	חודש	יום

250

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות - ביטוח נפגעי עבודה

בקשה למתן טיפול רפואי לנפגע עבודה

מעסיק נכבד, נא עיין בדברי ההסבר שבעמוד 2 לפני מתן הטופס לעובד

1 פרטי המעסיק

שם המעסיק/המפעל/הקיבוץ/המעביד

מספר תיק ניכויים

טלפון קווי

3 פרטי התאונה

נפגע בתאריך

בשעה

כאשר עבד ב

סוג העבודה

שנה חודש יום

מקום התאונה: במפעל ת. דרכים בעבודה ת. דרכים בדרך לעבודה/מהעבודה תאונה בדרך ללא רכב אחר

כתובת מקום התאונה

תיאור התאונה

האיבר שנפגע

שם המאשר

תפקיד המפעל

חתימה וחותמת המפעל

א. דן אגמון, יועץ לניהול משאבי אנוש

מעסיק נכבד

עובד שנפגע בעבודתו (גם אם הפגיעה אירעה בדרכו הישירה לעבודה וממנה), זכאי לטיפול רפואי על חשבון הביטוח הלאומי.

כדי לקבל טיפול זה עליך, כמעביד, לציידו בטופס המצורף. הטופס צריך להחתם על ידי המעביד או בא כוחו המוסמך, ויימסר רק לעובדי המפעל שנפגעו בעבודה. אין למסור טופס זה במקרים של מחלה רגילה או לאנשים שאינם עובדים במפעלך.

מסירת טופס שלא כדין תחייב אותך בתשלום תמורת הטיפול הרפואי.

טופס זה אינו מהווה אישור הכרה בתאונה כפגיעה בעבודה, ההחלטה אם התאונה הינה תאונת עבודה היא בידי המוסד לביטוח לאומי.

הטופס אינו מיועד למילוי ע"י שוטר, סוהר או עובד משרד הביטחון.

טופס "ב.ל. 211"

- זוהי תביעתו של **העובד**; הוא המפרט את נסיבות התאונה **לפי גרסתו**, והוא החותם עליה.
- תביעה יש להגיש תוך 12 חדשים ממועד התאונה!
- **המעביד** נדרש רק (בפרקים 15-11 לטופס) **לאמת פרטים ולתת פרטי שכר**. אם לדעת המעביד הפרטים שנמסרו ע"י העובד אינם נכונים (או שאינם ידועים למעביד) - זה המקום לציין זאת.
- חובת המעביד לשלם עבור ימי ההעדרות היא רק אם:
- - ישנו הסכם קיבוצי / חוזה המחייב זאת;
(שאלה מטעה בטופס, פרק 13)
- - למעביד הסדר לפי "תקנה 22"

211

למילוי ע"י המעביד אם התובע עובד שכיר (בתביעה של עצמאי - ימלא הנפגע)

11

פרטים על תאונה מחוץ לעסק או למפעל

התאונה אירעה מחוץ למפעל – תוך כדי עבודה

מקום הפגיעה: _____ שעת הפגיעה _____

המקום שבו היה על הנפגע לעבוד או שבו עבד הנפגע ביום התאונה: _____

האם העובד מועסק דרך קבע מחוץ לכותלי המפעל? לא כן בדרך כלל מועסק ב: _____

האם נכחו עובדים נוספים בעת הפגיעה? לא כן 1. שם _____ ת.ז. _____

2. שם _____ ת.ז. _____

תפקיד הנפגע במפעל	מטרת יציאתו מחוץ למפעל	שם העובד שנתן לתובע את ההוראה לצאת	תפקידו
שעת היציאה		שעת החזרה הצפויה	

תאונה בדרך לעבודה

באיזו שעה היה עליו להתחיל בעבודה? _____ איזו משמרת? _____ הכתובת שבה היה אמור לעבוד? _____
 האם הרכב המעורב בתאונה הוא בבעלות המעביד או בשימוש? לא כן

תאונה בדרך הביתה

באיזו שעה סיים את העבודה? _____ האם סיים בשעה הקבועה? כן לא, _____
 הסיבה ליציאה המוקדמת: _____ הכתובת שבה עבד לפני היציאה לביתו _____

12

פרטי שכר ב-4 החודשים שקדמו להפסקת העבודה

שם המפעל / המעביד	מספר תיק מעביד במוסד

נא ציין את מספר תעודת זהות _____ ותאריך הפגיעה _____ עמוד 7 מתוך 8

13

פרטים על תשלום דמי מחלה על-ידי המעביד/קרן דמי מחלה

האם העובד זכאי לתשלום דמי מחלה ע"י המעביד? (נכון ליום התאונה)

כן, ציין את מספר הימים שעמדו לזכות העובד עד יום התאונה: _____

לא, העובד ניצל את כל הימים העומדים לזכותו

לא נצברו ימי מחלה

אחר _____

העובד זכאי לתשלום דמי מחלה ע"י הקרן לדמי מחלה _____

(שם הקרן)

14

הצהרת המעביד

אנו החתומים מטה מאשרים, כי הפרטים מסר העובד ומסרנו אנו בטופס התביעה הם נכונים לפי מיטב ידיעתנו, פרט ל: נא לפרט את ההסתייגויות, אם ישנן, בעניין הפגיעה.

_____

_____

כן אנו מאשרים כי התובע הועסק כעובד במפעל / במקום העבודה בזמן הפגיעה בעבודה

תאריך _____ תפקיד החותם _____ שם החותם _____ חתימה וחותמת x _____